

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

ПРОГРАМА

за обучение в

Университетската Специализирана Болница за Активно Лечение по Онкология

„Проф. Иван Черноземски“ ЕАД

на докторанти по научната специалност „Онкология“ с код по НАЦИД 70100444

за получаване на научната и образователна степен „Доктор“

I. Предмет на обучението.

Злокачествените заболявания са социалнозначими, хроничнодегенеративни заболявания, които се характеризират с мултифакторна и разнообразна етиопатогенеза, възникване и акумулиране в клетката на генетични и/или епигенетични нарушения, водещи до трайни промени във функциите на генома и повишаване на вероятността за възникване на пренеопластични и неопластични клетки и процеси. В резултат от въздействието на стимули за пролиферация и клонална селекция, могат да дадат клон от малигнените клетки, в резултат от което може да се развие и формира злокачествен тумор. Ако новообразованието не се диагностират своевременно и не се лекуват адекватно, те могат да доведат до смърт на болния. Провежданите статистически проучвания показват, че в световен мащаб неопластичната патология е втората причина, водеща до летален изход при хроничните неинфекциозни болести след сърдечно-съдовите заболявания и причинява около 20% от регистрираните смъртни случаи.

Новите случаи от рак са нараснали с 2,3 % в сравнение с 2020 г. и достигнат 2,74 млн. през 2022 г. Смъртните случаи също са се увеличили с 2,4 % в сравнение с 2020 г., според оценките на Европейската комисия, публикувани в Европейската информационна система за рака (ECIS). Изчислените данни за държавите-членки на ЕС показват, че 31% от мъжете и 25% от жените ще бъдат диагностицирани със заболяването преди да навършат 75 години, като 14% от мъжете и 9% от жените ще умират от рак преди тази възраст. Мъжете са по-засегнатият пол от жените: 53% от новите случаи на рак и 55% от смъртните случаи се срещат при мъже. Ракът на гърдата е най-често срещаното злокачествено заболяване в ЕС през 2022 г., с приблизително 380 000 нови случаи (99% от които са при жените), което представлява около 14% от

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

всички новодиагностицирани с рак. Следват колоректалният карцином (356 000; 13% от всички нови случаи), ракът на простатата (330 000; 12,1%) и ракът на белия дроб (319 000; 11,6%). Четирите най-често срещани причини за смърт от рак в ЕС са ракът на белия дроб (19,5% от всички смъртни случаи при заболяването), следван от колоректалния карцином (12,3%), рака на гърдата (7,5%) и рака на панкреаса (7,4%).

По-високи са показателите на заболяемостта в страните от Западния и Северния ЕС (повече от 640 нови случая на 100 000 население), докато по-високите показатели на смъртността се наблюдават в страните от Източната част на ЕС (повече от 300 смъртни случаи на 100 000 население). Тези географски различия се свързват с преобладаването на ключови рискови фактори за специфичните видове рак; ефективното изпълнение на националните планове за контрол на рака; ефективното прилагане на програми за скрининг при рак на гърдата, маточната шийка и колоректалния карцином; както и вариациите в диагностиката и лечението между отделните страни.

Данните от ECIS за България показват, че изчислените нови случаи през 2022 г. са 31 485, без да са включени немеланомните карциноми на кожата. От тях 53% са при мъжете и 47% при жените. Починалите от заболяването са 18 623, от които 57% са мъжете (10 659 починали мъже). Ракът на гърдата е най-често срещаното злокачествено заболяване в страната с 3 558 нови случаи (24.3% от новозаболените жени) и най-честата причина за смърт при жените (1 399 починали; 17.6% от умрелите жени). Колоректалният карцином е вторият по честота (2 130 новозаболенели; 14,5% от новите случаи при жените) и втората причина за смърт при тях (1 130 починали; 14.2% от умрелите жени). При мъжете най-често се среща ракът на простатата (3 122 нови случаи; 18.6% от новозаболените мъже), а най-честата причина за смърт е ракът на белия дроб (2 538 починали; 23,8% от умрелите мъже). На второ място при новозаболените мъже се нарежда колоректалният карцином (2 956 нови случаи; 17.6% от новозаболените мъже), който е и втората причина за смърт при тях (1 629 нови случаи; 15.3% от новозаболените мъже).

Тези данни показват социално-икономическата значимост на проблемите, свързани с разпространението на злокачествените тумори в човешката популация и разкриват необходимостта от цялостна борба за намаляване на тяхното разпространение. Успехът за постигането на тази цел изисква задълбочено изучаване на етиологичните фактори, отговорни за нарастването на честотата на онкологичните заболявания, както

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

и прилагането на най-съвременните и иновативни методи за ранна диагностика, профилактиката и адекватно и ефикасно лечение, както и предоставяне на адекватни палиативни грижи и добро качество на живот за пациентите.

Онкологичните заболявания се различават значимо както по своя генезис и развитие, така и по използваните методи и подходи за профилактика, диагностика, лечение и проследяване. Според официално въведената в страната МКБ-10, онкологичните заболявания са разпределени в 132 нозологични категории и 720 подкатегории. Злокачествените тумори често засягат повече от един орган и/или системи в организма на човека. Следователно, лекарите-онколози и специалистите с онкологичен профил трябва да владеят огромен обем от информация, а също така и умения, относно клиничните прояви, характерни за различните етапи от протичането на всяко едно онкологично заболяване, за разнообразните, взаимно допълващи се диагностични методи и, разбира се, за широкия диапазон от терапевтични стратегии, които могат да се използват за лечението на всеки един конкретен пациент. Именно, този огромен обем от информация, включващ и знания относно биологията на злокачествените тумори, тяхната етиопатогенеза, както и механизмите на канцерогенезата – това е информацията, която е обект за изучаване в широката научна специалност „Онкология“. Следователно, тя обхваща и разнообразните по своя характер познания, достъпни към настоящия етап от теоретични и практически знания, за всички особености на възникването, развитието, профилактика, диагностиката, лечението и проследяването на злокачествените тумори. Обучавайки се по тази научна специалност, докторантите придобива достатъчно теоретични знания и практически умения, за да решава сложните казуси, свързани с диагностиката, лечението и проследяването на пациентите със злокачествени тумори.

Отделни въпроси в тези направления, се изучават и в програмите за обучение по основните медицински специалности, като например: гастроентерология, пулмология, урология и др. или във връзка с усвояването на диагностични и терапевтични подходи, така както това се осъществява при изучаване на медицински специалности като вътрешни болести и/или хирургия. Наличната информация е фрагментирана и недостатъчна, за да даде ясна картина за природата на неопластичния процес и неговото развитие, диагностиката и лечението, както и за организация на противораковата борба съгласно с европейските и световни практики. Комплексна информация относно диагностиката и лечението на онкологичните заболявания се

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

изучаваше преди въвеждането на тясната специалност „Медицинска онкология“. Съществуващата преди 2007 г. научна и практическа специалност „Онкология“ се придобиваше като втора медицинска специалност. Понастоящем специалността „Онкология“ не се изучава, като отделна медицинска специалност, а е позиционирана като отделен подраздел в другите медицински специалности.

Следователно, на дадения етап от обучението по медицина, пълноценна информация по споменатите по-горе въпроси, може да бъде усвоена в рамките на обучението по докторантската програма на УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД по научната специалност „Онкология“ с код по НАЦИД 70100444. Тя представлява третата най-висша научно-образователна степен от обучението след магистратура. Предвижда докторантът да придобие задълбочени познания по въпроси на теоретичната и клинична онкология. Свързаната с конкретна дисертационна тема област води до неговото израстване като тясно профилиран специалист до ниво да бъде лидер в своето направление.

II. Цел на обучението.

Обучението по докторантската програма на УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД цели да подготви висококвалифицирани специалисти с онкологичен профил, способни преди всичко да разрешават самостоятелно сложните проблеми на диагностиката, профилактиката, лечението и проследяването на болните със злокачествени заболявания, както и да стимулира техния интерес към придобиване на задълбочени знания в областта на теоретичната и клиничната онкология. Цели се:

- развиването на способността за аналитична работа с научна информация;
- определяне на перспективни изследователски теми;
- формулиране на най-значимите задачи и определяне на методи за тяхното постигане,
- стимулиране на способностите им за обработка и анализ на резултати,
- формулиране на хипотези, тяхното доказване и/или отхвърляне
- докладването на постигнатите резултати пред научната общност, както и практическото им използване за специфичните нужди на отделния пациент и за цялостната система на здравеопазване.

Крайна цел на обучението по докторантската програма „Онкология“ в УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД, е повишаване на капацитета на докторантите в

УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ „ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ

София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg

областта на диагностиката и лечението на злокачествените тумори. Стремехът е изграждането на учени, притежаващи задълбочени теоретични знания, практически умения и способности за самостоятелни научни изследвания в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Онкология“ с код по НАЦИД 70100444.

III. Форми и срокове на обучение

Обучението по докторантската програма се провежда в 3 основни форми:

1. редовна докторантура за срок от 3 години.
2. задочна докторантура за срок от 4 години.
3. самостоятелна докторантура за срок от 3 години.

IV. Политика и критерии за зачисляване

Зачисляването за обучение по докторантската програма трябва да се основава на принципи като: а) строг подбор по индивидуални качества и състезателно начало; б) прозрачност; в) актуалност на потенциалната докторантска тема и г) наличие на творческа, академична, интелектуална и материална среда за провеждане на обучението.

1. Зачисляването на редовни и задочни докторанти става след официално обявяване и провеждане на конкурс с полагане на изпити в съответствие с изискванията на ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Р. България и Правилника за условия и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД.

2. Зачисляването в самостоятелна докторантура е без изпит през цялата академична година, със заповед на изпълнителния директор на УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД, по предложение на ръководителя на съответното първично научно звено, в което ще се проведе обучението. Следва провеждането на Разширен научен колегиум и окончателното решение на членовете на Научния съвет при УСБАЛ по онкология „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД.

V. Работна програма за обучение на докторантите

Обучение по докторантската програма по научната специалност „Онкология“ включва следните етапи:

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

1. Разширяване и задълбочаване на познанията на докторанта в областта на теоретичната и клиничната онкология, включително и в тази на конкретната дисертационна тема. Проверката на придобитите знания се оценява чрез: а) подготовка на литературен обзор, който е желателно да бъде публикуван и б) полагане на изпит „докторантски минимум“ (писмен и устен) по специално разработен и утвърден конспект и пред комисия от хабилитирани лица, притежаващи научната специалност „Онкология“. При необходимост се включват и други хабилитирани лица по съответната медицинска и/или немедицинска специалност.

2. Проверка на уменията на редовни и задочни докторанти да използват чужди езици – умения, потвърдени чрез полагане на изпит;

3. Извършване на самостоятелни научни изследвания в съответствие с разработения съвместно с научния ръководител и утвърден от членовете на Научния съвет „План за работа“ по дисертационната тема. Периодичната проверка на изпълнението на тази част от програмата се осъществява чрез: а) участието на докторанта с доклади в работата на научни колегии в звеното или на ниво болница, както и в работата на национални и международни научни прояви; б) публикуването на научни трудове като статии, части от ръководства, монографии и др.

4. Придобиване на допълнителни умения, както следва: а) статистическа обработка на получени в хода на научните изследвания резултати и различните форми за тяхното представяне пред членове на научната общност; б) усъвършенстване на компютърни умения, ако е необходимо; в) овладяване на методи, които биха били полезни в лечебната практика и след завършване на дисертационното изследване и др.

5. Развиване на способности и умения за: а) комуникиране с членове на научната общност на национално и международно ниво; б) работа в екип в академична среда; в) обучение и специализации в областта на други медицински специалности, ако се налага от характера на дисертационната тема; г) ръководене на работни колективи; д) внедряване на нови методи в ежедневната работа и др.;

VI. Научно ръководство на обучението

Обучението по докторантската програма се осъществява под ръководството на определен от членовете на Научния съвет научен ръководител - хабилитиран учен притежаващ научната специалност „Онкология“ и доказал себе си като високо квалифициран лекар-онколог с призната на национално и международно ниво

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

*София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg*

публикационна активност. При необходимост се привличат и други хабилитирани лица в качеството си на втори научен ръководител и/или научен консултант съобразно спецификата на изследователското поле.

VII. Права на докторантите

1. Докторантите имат право на осигурен достъп до материални и информационни ресурси, които са необходими за плодотворна работа по дисертационната тема.
2. Докторантите имат право да получат компетентно научно ръководство.
3. Докторантите имат право на финансово обезпечаване на работата си по разработване на докторантската тематика и официалната защита на дисертационния си труд.
4. Докторантите имат право да получат съдействие от административното ръководство на УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД, ако се налага част от дисертационното изследване да се проведе в друга научна организация и/или висше училище в Р. България или в чужбина.
5. Докторантите имат право да получат адекватно, колегиално и етично отношение към себе си и своята работа в средата, в която протича обучението им.

VIII. Задължения на докторантите

1. Докторантите са длъжни да спазват правилата и нормите на поведение в Научната организация, в която протича обучението.
2. Докторантите са длъжни да спазват сроковете за изпълнение на определената „Работна програма“ и да информират своя научен ръководител за всички възникващи затруднения и проблеми, ако има такива.
3. Докторантите са длъжни да спазват правилата за конфиденциалност, ако има такива, по време на работата си по докторантската програма.
4. Докторантите са длъжни да спазват правилата за етика, безопасност на работа и трудовата дисциплина, които са установени в Научната организация.

IX. Очаквани резултати от обучението по докторантската програма

1. Обучението на докторантите по докторантската програма по научната специалност „Онкология“ трябва да разшири тяхната компетентност както в областта на диагностиката, профилактиката, лечението и проследяването на злокачествените

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg

тумори, така и да развие техните способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

2. Докторантите трябва да разработят самостоятелно оригинална дисертационна тема и да анализират получените резултати, които да обобщят в дисертационен труд, оформен по общоприет образец, включващ: литературен обзор по темата на дисертацията, формулиране на конкретни цели и задачи, описание на използваните методи на изследване, ясно изложение на получените резултати, обсъждане на резултатите и формулиране на ясни, и обосновани изводи и приноси от изследването с конкретни теоретични и/или практически приложения.

3. Докторантите трябва да публикуват поне част от получените резултати в национални и реномирани международни списания или да участват самостоятелно, или като съавтори в монографии и ръководства, както и в работата на национални и международни конгреси. Публикационната им активност към момента на официалната защита трябва да отговаря както на минималните национални изисквания, така и на приетите от членовете на Научния съвет изисквания към минималния брой публикации.

Х. Крайна оценка на обучението на докторантите

1. Обучението на докторантите завършва с официална публична защита на дисертационния им труд, в присъствието на членовете на Научно жури, избрано от Научния съвет по онкология в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД, София. В Научното жури се включват висококвалифицирани и признати от научната общност учени, включително и с призната научна специалност „Онкология“.

2. Като признание и потвърждение на успешната защита, администрацията на УСБАЛО „Проф. Иван Черноземски“ ЕАД издава „Диплома“ по образец утвърден от МОН, което се отразява в специален „Регистрационен журнал“, а документацията по официалната защита се регистрира в НАЦИД.

**Актуализирана от проф. д-р З. Валерианова, дм и експерт Траян Атанасов, дг,
обсъдена и приета с протокол № 15 от дата 11.06.2024 г. на заседание на НС**

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg

Препоръчителна литература

1. Chao K. S., C. Perez, L. Brady. Radiation Oncology: Management Decisions. Fourth Edition, 2020. PDF Free https://medicalstudyzone.com/download-radiation-oncology-management-decisions-pdf-free/#Product_Details.
2. FISCHER'S MASTERY OF SURGERY. 7–TH ED. Volume 1-2. Editor Josef E. Fischer, MD, FACS, DM(Hon) Lund, FRCS(E)(Hon), William V. McDermott Distinguished Professor of Surgery, Harvard Medical School. O'Malley J., Ziessman H. Nuclear medicine and molecular imaging: The requisits. 5th edition. May 20 2020, Editor: James H. Thrall. ISBN: 9780323530378; eBook ISBN: 9780323550741; Principles and Practice of Gynecologic Oncology. 6th Ed. by R. Facs, A. Berchuck, R. Marcus, B. Richard, VA, Chi. Publ. by Lippincott Williams & Wilkins 2013. ISBN-13: 978-1-4511-7659-9
3. The "GEC-ESTRO" Handbook of Brachytherapy. Implementation of a real-time, ultrasound-guided prostate HDR brachytherapy program. 2021. <https://doi.org/10.1002/acm2.13363>
4. Volterrani D., Erba PA., Carrió I., et al. Nuclear medicine textbook - Methodology and clinical applications. 2019. ISBN: 978-3319955636 Гаврилов И., М. Начева. Фамилен рак на млечната жлеза, Изд. Захарий Зограф, София, 2013. Делийски Т., В Димитров. Лимфна дисекция при карцином на млечната жлеза, гастроинтестиналия и уrogenиталния тракт, Издателски център на МУ-Плевен, 2003.
5. Клинично ръководство Поведение при колоректален и анален карцином. MOPE-2016, Варна. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър Варна 2016. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/gudeline_v_2_mope_2016.pdf
6. Клинично ръководство Поведение при малигнени епителиални тумори на главата и шията. MOPE-2016, Варна. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър Варна 2016. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/h_n_cancer_guideline_mope_2016.pdf
7. Клинично ръководство Поведение при меланом. MOPE-2015, Варна. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър Варна 2015. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/bulgarian_melanom_guidelines_mope_2015.pdf
8. Клинично ръководство Поведение при невробластом при деца. MOPE 2015. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър Варна 2015 https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/bulgarian_nevroblastom_guidelines_mope_2015.pdf

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg

9. Клинично ръководство Психосоциална подкрепа и рехабилитация в онкологията. МОРЕ 2015. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър Варна 2015. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/bulgarian_psychosocial_oncology_guidelines_more_2015.pdf
10. Куртев П., Г. Куртева, Е. Райчева. Неотложни състояния в онкологията, издателство Стони България, София, 2012.
11. Маринова Л. Лъчелечение в комплексната терапия на мекотъканни саркоми. Изд. Медиатех, Плевен 2018. https://www.researchgate.net/publication/325594728_Lcelecenie_v_kompleksnata_terapi_a_na_mekotkanni_sarkomi.
12. Медицинска онкология Т.2: Специална част. Под ред. на К. Тимчева. Изд. Парадигма, 2018.
13. Медицинска онкология Т.2: Специална част. Под ред. на К. Тимчева. Изд. Парадигма, 2018.
14. Нейков К. Биопсихични изследвания в урологията – неврогенни разстройства на уринирането. Уродинамични изследвания. Склероза на мехурната шийка. В: Учебник по урология за студенти, Под. ред. на Т. Патрашков, П. Панчев, София, 2003.
15. Нуклеарна медицина и лъчелечение. Учебник под ред. И. Костадинова, Т. Хаджиева, Н. Пешев. 2009. ISBN: 978-954-420-276-7.
16. Operative Techniques in Surgery by Michael W. Mulholland & Daniel Albo & Ronald Dalman & Mary Hawn & Steven Hughes & Michael Sabel
17. Обща и клинична онкология 2021 - ТОМ 1. Под ред. на П. Куртев, В. Първанова, З. Валерианова, Г. Куртева. www.cancerhub.online.
18. Обща и клинична онкология 2022 - ТОМ 2. Под ред. на П. Куртев, В. Първанова, З. Валерианова, Г. Куртева. <https://cancerhub.online/wp-content/uploads/2022/04/web-Book-Oncology-Volume-2.pdf>.
19. Онкология - учебник за студенти по медицина и лекари. Под ред. на Н. Чилингирова, изд. Арбилис, 2020.
20. Основи на общата и клиничната онкология. Под ред. на Д. Дамянов, Ст. Каранов, Изд. Марин Дринов, София, 2012.
21. Принципи на хирургията на Шварц - Част 1, Ф. Чарлз Бруникарди, Дана К. Андерсен, Тимъти Р. Билиър, Дейвид Л. Дън, Джон Г. Хънтър, Д. Б. Матюс, Р. Е. Полък.

**УНИВЕРСИТЕТСКА СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ПО ОНКОЛОГИЯ
„ПРОФ. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ“ ЕАД, ГР.СОФИЯ**

София 1797, ул. „Пловдивско поле“ № 6
Тел: 02 807 62 99, Факс 02 872 06 51, www.sbaloncology.bg

22. Принципи на хирургията на Шварц - Част 2, Ф. Чарлз Бруникарди, Дана К. Андерсен, Тимъти Р. Билиър, Дейвид Л. Дън, Джон Г. Хънтър, Д. Б. Матюс, Р. Е. Полък.
23. Рак на гърдата. /. Под ред. Г. Димитров и колектив. 2014г.
24. Рак на гърдата. Глава: Диагностика, стадиране и проследяване при рак на млечната жлеза. Под. ред. на Г. Димитров, Т. Седлов, И. Гаврилов, Й. Йовчев, Изд. Парадигма, 2014 г. ISBN: 978-954-326-220-5.
25. Рак на гърдата. Под. ред. на Г. Димитров, Т. Седлов, И. Гаврилов, Й. Йовчев, Изд. Парадигма, 2014 г.
26. Учебна книга Гърда карцином/невроендокринни тумори MOPE 2018. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2018. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/book_more_2018.pdf
27. Учебна книга Клинично поведение при карцином на хранопровод и гастроезофегална връзка MOPE 2023. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2023. <https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/educational-book-cohm-more-2023-small.pdf>
28. Учебна книга Невробластом у деца MOPE 2015. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2015. <https://www.more-conference.com/documents/25>
29. Учебна книга Панкреасен дуктален аденокарцином MOPE 2021. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2021. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/pancreaticcancer_schoolbook_2021-1.pdf
30. Учебна книга Поведение при стомашен карцином MOPE 2022. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2022. https://conference2022.more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2022/10/cohm-more_2022_educational_book.pdf
31. Учебна книга Предиктивни биомаркери в онкологията /солидни тумори/ MOPE 2017. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2017. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/uchebna_kniga_2017.pdf
32. Учебна книга Простатен карцином MOPE 2019. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2019. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/uchebna_kniga_2019_for_site.pdf
33. Учебна книга Уротелен карцином MOPE 2020. Под. ред. на Д. Калев, изд. Арт Трейсър, Варна 2020. https://more-darzalas.digital/wp-content/uploads/2023/11/urotelen_carcinom_schoolbook_2020-1.pdf
34. Чакалова. Г. Онкогинекология, Изд. Avis, София, 2013.